

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : קיץ תשע"ו, 2016
מספר שאלון : 990202
היקף הבחינה : שתי יחידות לימוד

תקשורת המונים - 2 יח"ל

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה בשאלון זה ארבעה פרקים:

פרק ראשון (10X4) 40 נקודות.

פרק שני (10X4) 40 נקודות.

פרק שלישי (2X5) 10 נקודות.

פרק רביעי (2X5) 10 נקודות

סה"כ: 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין

ד. מלאו את הפרטים הבאים:

פרטי מרכז ההשכלה:

שם: _____	מספר נבחן: _____
כתובת המוסד: _____	שם נבחן: _____
קוד מוסד: _____	שם משפחה פרטי
מקום בחינה: _____	מס' ת"ז: <input type="text"/>

הדביקו מדבקת נבחן	הדביקו מדבקת שאלון
-------------------	--------------------

בהצלחה!

שם המעריך: _____
ציון בחינה: _____

פרק ראשון (40 נקודות)

קראו את הקטע שלפניכם והשיבו על ארבע (4) שאלות מבין השאלות 1-5:

בשנים האחרונות אנו עדים לשינויים גדולים בהרגלי הצריכה של הציבור בישראל. יותר ויותר ישראלים התחילו לרכוש מוצרים שונים ומגוונים דרך אתרי הקניות השונים ברשת האינטרנט. בשנת 2014 יותר מ- 1.3 מיליון ישראלים ביצעו לפחות רכישה אחת מאחד מאתרי הקניות הפופולאריים באינטרנט (אמזון, איביי, עלי-אקספרס ועוד).
"היקף הצמיחה של רכישות מקוונות של ישראלים בחו"ל עבר מהפכה משמעותית בשנתיים האחרונות, ורושם בקטגוריות השונות זינוקים שנעים בין עשרות למאות אחוזים בשנה."
(לקוח מאתר 'כלכליסט', 5.10.2014)

הסיבות לכך רבות ומגוונות: יוקר המחייה בישראל והמחירים הזולים באתרים אלו, המבחר הרחב בהרבה באתרים אלו ועוד.

שאלה 1

הסבירו בקצרה בעזרת הטקסט למעלה, כיצד כניסת האינטרנט לחיינו שינתה את הרגלי הצריכה שלנו. (10 נק')

שאלה 2

הסבירו כיצד כניסת האינטרנט לחיינו שינתה את האופן בו אנו צורכים ידע ומידע. בתשובתכם, חובה להתייחס לאופן בו צרכנו ידע ומידע עוד לפני שנכנסו האינטרנט והטלפונים החכמים לחיינו. (10 נק')

שאלה 3

- א. הסבירו בקצרה את המושג 'צנזורה' וציינו שני סוגים של צנזורות בישראל. (5 נק')
- ב. כתבו מדוע האינטרנט מקשה על אכיפתה של צנזורה בישראל ובעולם. (5 נק')

שאלה 4

"בעידן האינטרנט לכל אדם יש קול".

הסבירו את המשפט. בתשובתכם, חובה להסביר את המושג

'פלורליזם תקשורתי'.

(10 נק')

שאלה 5

המושג 'שיימינג' (=פיוש) הפך למושג מאוד פופולארי בשנה האחרונה בכל העולם.

א. הסבירו את המושג 'שיימינג'.

(5 נק')

ב. ציינו תופעה אחת חיובית של 'שיימינג' ותופעה אחת שלילית.

(5 נק')

פרק שני (40 נקודות)

יש להשיב על ארבע שאלות מבין השאלות 6-11.

6. מודלים בתקשורת

הסבירו מהו המודל הקווי בתקשורת המונים ומהו המודל המעגלי בתקשורת

המונים. בתשובתכם כתבו על ההבדל העיקרי בין שני מודלים אלו.

(10 נק')

7. פיקוח הורים

הסבירו בקצרה מהי החשיבות של **פיקוח ההורים** על התכנים אליהם

נחשפים **ילדיהם**. בתשובתכם כתבו מדוע תפקיד זה של פיקוח הפך להיות

קשה יותר בשנים האחרונות.

(10 נק')

8. אתיקה בתקשורת

א. מהי אתיקה בתקשורת ומהי חשיבותה של אתיקה בעולם של תקשורת

המונים?

(5 נק')

ב. ציינו שתי סכנות של אתיקה בתקשורת.

(5 נק')

9. פרסומות ותעמולה

- א. איזה מכנה משותף יש בין פרסומות לתעמולת בחירות? (5 נק')
ב. ציינו שלושה אמצעים המשמשים פרסומאים בפרסומות השונות בכלי התקשורת. (5 נק')

10. רייטינג

- א. הסבירו בקצרה מהו 'רייטינג' (=מדרוג) ומהי חשיבותו ללוח השידורים. (5 נק')
ב. הסבירו את המושג 'מדורת השבט'. (5 נק')

11. אירועי מדיה וחדשות

- א. מהו ההבדל העיקרי בין אירוע מדיה לאירוע חדשותי? (5 נק')
ב. אילו שלושה סוגים של אירועי מדיה קיימים? הסבירו בקצרה כל אחד מהם. (5 נק')

פרק שלישי (10 נקודות)

יש להשיב על חמש (5) שאלות מבין השאלות 12-19.

הקיפו בעיגול אחת משתי האפשרויות: "נכון" אנ "לא נכון" (לכל סימון מתאים - 2 נק')

12. מהפכת הדפוס השפיעה על התפתחות הידע וההשכלה

בעולם המערבי.

נכון / לא נכון

13. 'בידור' נחשב לאחד מהקריטריונים של חדשותיות.

נכון / לא נכון

14. 'מימוש עצמי' איננו נחשב לאחת ההצדקות של חופש

הביטוי.

נכון / לא נכון

15. 'אסכולת סדר יום' עוסקת כיצד התקשורת משפיעה על

סדר היום הציבורי.

נכון / לא נכון

16. 'רעש' בתקשורת מתייחס לקצר תקשורתי בין

המוען לנמען.

נכון / לא נכון

17. ערוץ מסחרי נמצא תחת פיקוחה של 'רשות השידור'.

נכון / לא נכון

18. התקשורת המקוונת הופיעה לאחר התקשורת

המודפסת.

נכון / לא נכון

19. פסיקת בג"ץ 'קול העם' הניחה את הבסיס החוקתי

לחופש הביטוי בישראל.

נכון / לא נכון

פרק רביעי (10 נקודות)

שאלון רב-ברירה (אמריקאי).

יש להשיב על חמש (5) שאלות מבין השאלות 20-27.
סמנו את התשובה הנכונה ביותר.

20. השעשועון 'לעוף על המיליון' בערוץ 10:

- א. הינו חלק מתפקידה של התקשורת ליבדרי'.
- ב. הינו חלק מתפקידה של התקשורת ביגיוסי'.
- ג. הינו שעשועון בלבד, ואינו נחשב לאחד מתפקידה של התקשורת.

21. חמשת הממ"ים בתקשורת הם:

- א. מקום, מראה, מידע, מדוע, מפני ש.
- ב. מי, מה, מקום, מדוע, מתי.
- ג. מי, מה, מידע, מתי, מפני ש.

22. מערכת היחסים בין ראש ממשלת ישראל לנשיא ארה"ב היא:

- א. עניין אישי ופרטי, ולכן אינו מעניינו של הציבור הרחב.
- ב. עניין ציבורי, ולכן נחשב לעניינו של הציבור'.
- ג. אינו משפיע על הציבור בישראל, ולכן אינו נחשב לעניין חדשותי.

23. תוכנית תעודה העוסקת בדוד בין גוריון:

- א. נחשבת להמשכיות תרבותית', והינה אחד מתפקידה של התקשורת.
- ב. עומדת בקריטריון החדשותי- 'סף העוצמה'.
- ג. אינה 'רלוונטית' לימינו, ולכן אין טעם לשדרה בטלוויזיה.

24. במדינה דיקטטורית:

- א. התקשורת חופשית ובעלת עמדות עצמאיות.
- ב. התקשורת אינה משמשת כדובר של השלטון.
- ג. התקשורת אינה חופשית ומשמשת כדוברת של השלטון.

25. המצאת הדפוס:

- א. חיזקה את מעמדו של נשיא ארצות הברית.
- ב. חיזקה את מעמדם של הכנסייה והמלכים.
- ג. חיזקה את חשיבותם של בתי הספר והאוניברסיטאות.

26. צו איסור פרסום בישראל:

- א. נוגע רק בנושאי ביטחון מדינה.
- ב. מוצא על ידי בית המשפט בלבד.
- ג. מוצא רק לבקשתם של אנשים מפורסמים.

27. 'כלב השמירה של הדמוקרטיה':

- א. זהו דימוי (=מטאפורה) לתקשורת הלוחמת באי-צדק ובשחיתויות במדינה דמוקרטית.
- ב. זהו דימוי (=מטאפורה) לחברי כנסת ושרים, הנלחמים עבור קהל מצביעיהם.
- ג. זהו דימוי (=מטאפורה) לשר הביטחון בישראל, השומר על אזרחיו.

ב ה צ ל ח ה !